

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**
Одеський регіональний інститут державного управління

ЗВІТ
про роботу кафедри інформаційних технологій та систем управління
щодо організації навчально-методичної, наукової та експертної роботи
у відповідності до вимог Закону України “Про вищу освіту”

Під час організації навчально-методичної роботи головна увага кафедри зосереджена на підвищенні якості вищої освіти, за рахунок підвищення компетентності професорсько-викладацького складу кафедри враховувати кращі світові та вітчизняні практики. До основних напрямків підвищення компетентності професорсько-викладацького складу кафедра вважає відносяться: підвищення кваліфікації за рахунок проходження дистанційних курсів, розробниками яких є відомі фахівці у сфері інформатизації та електронного урядування (майданчики coursera.org та prometheus.org.ua); участь у партнерських конференціях та семінарах; участь у професійних вебінарах тощо. Наприклад, Макарова І.О. протягом 2016 - 2017 р. успішно опанувала дистанційні курси “Основи інформаційної безпеки” (розробник – технічний директор компанії Zillya! Антівірус) та “Основи онлайн маркетингу”. За перший семестр 2017-2018 навчального року Пігарєв Ю.Б. успішно завершив дистанційні курси “Візуалізація даних” (розробник – керівник напрямки візуалізації та журналістики даних, Texty.org.ua), “Аналіз даних та статистика виведення на мові R” та “Як створити масовий відкритий онлайн курс” (розробники – співзасновники Prometheus). На сьогодні у складі кафедри 4 кандидати наук (67% від загального складу). Професорсько-викладацький склад наполегливо працює над вивченням іноземних мови зі спеціалізацією у сфері електронного урядування та електронної демократії, 1 викладач побував у вищих навчальних закладах ЄС і володіє знаннями з організацією їх роботи. Кафедра постійно удосконалює методичну базу викладання курсів, що вивчаються, зосереджує свої зусилля на переорієнтації змісту навчальних програм на основі компетентісного підходу, впровадження сучасних інтерактивних форм навчання та інформаційно-телекомунікаційних технологій, зміцнює зв'язки навчального процесу з практикою державного управління та місцевого самоврядування. На базі комунального підприємства “Одеський інформаційно-аналітичний центр” кафедра не перший рік проводить виїзні заняття для слухачів денної та заочної форм навчання факультету державного управління, в котрих бере участь представники органів виконавчої влади, співпрацівники підприємства з питань інформатизації, організації системи електронного документообігу, захисту державних інформаційних ресурсів, надання адміністративних послуг тощо. Починаючи з 2013 року кафедра у повному обсязі виконує план видання навчально-методичної літератури в установлені терміни. Усі матеріали публікуються в електронному вигляді. За цей період викладачами кафедри видано 39 навчально-методичних робіт. Фахівцями кафедри була запропонована уніфікована форма для розміщення НМКД у вигляді електронних інформаційних ресурсів. На першій щорічній науково-освітній виставці “Публічне управління XXI”, яка проходила на базі Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, було представлено комплекс методичного забезпечення “КОМЕТА”, який призначено для розміщення складових навчально-методичних матеріалів дисциплін у

“хмарі”. Комплекс пропонує систему уніфікації та структуризації навчально-методичних матеріалів. Комплекс було гідно оцінено учасниками виставки та представниками корпорації Microsoft, яка запропонувало до використання публічну хмару. Значним поштовхом для використання хмарних технологій стало проходження викладачами кафедри дистанційного курсу “Сервіси Google в професійній діяльності викладача” (січень-березень 2016 року) та короткотермінового курсу від корпорації Microsoft. Вже у другому семестрі 2015-2016 навчального року почалося активне практичне використання сервісів Google у організації навчального процесу. Зокрема, було створено сайт з навчальної дисципліни “Економетрія” для студентів 3 курсу факультету менеджменту денної форми навчання. Внесені відповідні зміни до модуля “Сучасні інформаційні технології та системи в державному управлінні” дисципліни “Інформаційна політика в Україні” для всіх форм навчання. Кафедрою внесено пропозицію щодо оформлення навчально-методичних матеріалів у форматі робочого зошиту для всіх форм навчання, та виданий робочий зошит дисципліни “Організаційно-правові засади електронного управління органів публічної влади”, яка входить до варіативної складової дисциплін спеціалізації “Інформатизація державного управління”. Залучення слухачів до інноваційної діяльності проводиться через розробку інформаційних, комунікаційних, соціальних та культурних проектів, які можуть бути запроваджені в практику державного управління, зокрема: доц. Куспляком І.С. у травні 2015 року організовано навчальний семінар для слухачів денної форми навчання «Державне управління – завдання та обов’язки», що проходив на базі Національної школи державного управління (KSAP, м. Варшава, Польща) та в період з 06 по 13 листопада 2016 року організовано та проведено "Інтеграційний табір з соціального підприємництва" в рамках реалізації проектів Українсько-Польських обмінів молоддю, м. Гданськ, Польща. Усі навчальні курси, що викладаються фахівцями кафедри, мають належне методичне забезпечення. На сьогодні зусилля кафедри спрямовані на розробку навчально-методичного забезпечення нової спеціалізації “Електронне урядування”, яка впроваджується поки тільки Національною академією державного управління при Президентові України. За результатами конкурсу на кращу кафедру інституту у 2015 році кафедра інформаційних технологій та систем управління зайняла перше місце у номінації “Навчально-методична діяльність”. За останні два роки кафедрою видано навчально-методичної літератури загальним обсягом 18,9 вид. арк. (20 назв).

Під час організації наукової роботи кафедра зосередила свою увагу на подальшій інтеграції вищої освіти та науки, що здійснюється шляхом підвищенні компетентності як викладацького складу кафедри, так і здобувачів вищої освіти за рахунок участі у партнерських семінарах та конференціях, які проводять провідні корпорації у галузі інформаційно-комунікаційних технологій (Microsoft, Google, IBM, HP, Oracle тощо). Значно збільшилась участь викладачів у професійних вебінарах провідних компаній,

а саме: VMware, Softline, MUK, S&T Ukraine, Aflex Distribution, Microsoft, Google тощо. За останні два роки кафедрою видано наукової літератури загальним обсягом 21,4 др. арк. (55 назв). Традиційно до Всесвітнього дня електрозв'язку та інформаційного суспільства (World Telecommunication and Information Society Day) у травні місяці кафедра проводить науково-практичну конференцію та випускає збірник тез доповідей «Інформаційне суспільство та сталий розвиток». На конференції обговорюються питання щодо інформаційного суспільства та освіти і науки, інформаційного суспільства і комунікацій та інновацій в електронному урядуванні. В рамках Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю «Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід» кафедра веде секцію «Запровадження технологій інформаційного суспільства на регіональному та місцевому рівні». Кафедра активізує свою участь як у науково-комунікативних заходах інституту, так в науково-комунікативних заходах інших організацій та установ. Так, якщо в 2015 році кафедра брала участь у 41 комунікаційному заході, з котрих 9 були проведені на базі інституту, то в 2016 році кафедра брала участь вже у 47 заходах. Серед комунікаційних заходів, які були проведені в інституті слід виділити заходи з корпорацією Microsoft (Хмарні сервіси корпорації Microsoft. Працюємо разом у середовищі Office 365), командою Google Україна (Розвиток регіону через використання цифрових інструментів та аналіз результатів виконання програми цифрового перетворення Одеської області) та спільнотою викладачів GEG (Деякі можливості додатку Google Application for Education). Серед комунікаційних заходів інших установ цікавою та корисною була участь членів кафедри у Першому некомерційному інкубаторі в Україні "1991 Open Data Incubator" спільно з командою Одеського політехнічного університету. Викладачі кафедри брали участь у дослідженнях на замовлення Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) в рамках програми "Бібліоміст", проводили моніторинг інструментів електронного урядування 100 найбільших міст України для ПРООН Україна та надавали консультативно-експертні послуги координатору проектів ОБСЄ в Україні.

Кафедра бере активну участь у організаційній та громадській діяльності, послідовно намагається втілювати результати наукових досліджень у практику діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Так, доцент Куспляк І.С. є членом:

- ✓ робочої групи "Електронне урядування" при Одеській обласній державній адміністрації;
- ✓ Одеської регіональної робочої групи з реалізації навчальної компоненти у рамках міжнародного проекту «Електронне врядування задля прозорості влади та участі громадян» (EGAP);
- ✓ тимчасової робочої групи з питань розвитку цифрових навичок громадян при Міжгалузевій раді з питань розвитку електронного урядування;

- ✓ експертного клубу «Е-урядування» Муніципально-громадського центру електронного урядування, м. Вінниця;
- ✓ робочої групи з розробки урядової політики в сфері електронного урядування при Віце-прем'єр-міністрові України (2014 – 2015 роки);
- ✓ робочої групи з питань розробки регіональної програми інформатизації Одеської області на 2017-2019 роки.

З лютого по травень 2014 року у рамках проекту ПРООН “100 міст – крок вперед” брав участь у проведенні моніторингу інструментів електронного урядування, як основи надання електронних адміністративних послуг. Головний редактор фінальної версії результатів моніторингу (<http://www.e-gov.in.ua/specialpage/>). Куспляк І.С. є співавтором Зеленої книги державної політики у сфері електронного урядування в Україні та координатор регіональних обговорень в містах Одеса, Миколаїв та Херсон (<https://www.youtube.com/watch?v=0X43VMylLdc> та <https://www.youtube.com/watch?v=cJh3hA9Eu-o>). У квітні 2015 року організував та провів семінару та два майстер-класи з електронного урядування для громадської організації “Нова генерація” (м. Херсон). В період з травня 2015 року по листопад 2016 року брав участь у якості експерта та тренера у проекті “Електронні послуги всім і кожному миколаївцю!” який проводився за підтримки Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) в рамках програми "Бібліоміст". Куспляк І.С. прийняв участь у організації та проведенні тренінгу на тему: “Сервіси електронного урядування на допомогу налагодженню конструктивного діалогу «влада – громада»”. Під час проекту було проведено 8 комунікативних заходів та тренінгів. Крім того, в період з серпня 2014 року по березень 2015 року займав посаду виконавчого директору Асоціації “Міста електронного урядування України”. З 2011 року є експертом з електронного урядування Фонду розвитку м. Миколаєва.

Завідувач кафедри Пігарєв Ю.Б. є членом:

- ✓ робочої групи з питань розробки регіональної програми інформатизації Одеської області на 2017-2019 роки при Одеській обласній раді;
- ✓ робочої групи "Електронне урядування" при Одеській обласній державній адміністрації;
- ✓ Одеської регіональної робочої групи у рамках міжнародного проекту «Електронне урядування задля прозорості влади та участі громадян» (EGAP);
- ✓ міжрегіональної робочої групи у рамках міжнародного проекту «Електронне урядування задля прозорості влади та участі громадян» (EGAP);
- ✓ тимчасової робочої групи з питань розвитку цифрових навичок громадян при Міжгалузевій раді з питань розвитку електронного урядування.

Пігарєв Ю.Б. був експертом регіональних програм інформатизації Одеської області на 2011-2013 роки (Інформаційна Одещина) та на 2014 – 2016 роки (“Електронна Одещина” (“e – ОДЕЩИНА”, “e - ODESA REGION”)), є тренером Національної мережі тренерів з відкритих даних, яка створена в межах міжнародного проекту USAID та UK aid “Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах” (компонента – відкриті дані) та експертом другої компоненти “Розвиток потенціалу” міжнародного

проекту “Електронне врядування задля прозорості влади та громадянської участі” (EGAP).

Науково-педагогічні працівники кафедри постійно надають допомогу слухачам і студентам інституту у проведенні наукових досліджень, підготовці тез доповідей на науково-практичні конференції. У 2015-2016 роках під керівництвом викладачів кафедри більше 30 слухачів та студентів взяли участь у науково-практичних конференціях та підготували тези доповідей. Апробація результатів магістерських досліджень усіх слухачів заочної форми навчання факультету державного управління за спеціалізацією “Інформатизація державного управління” проводиться через виступи на науково-практичних конференціях на семінарах кафедри та Всеукраїнській науково-практичній конференції за міжнародною участю (ОРІДУ НАДУ при Президентові України). Викладачі кафедри приймають участь в рамках реалізації проектів Українсько-Польських обмінів молоддю – це тренінги та зустрічі, обмін попитом. Студенти залучаються до семінарів НДРС «Інформатик». В рамках семінарів розглядаються питання щодо використання можливостей соціальної мережі Google+ для організації спілкування, соціального медіа-маркетингу в рекламі освітніх послуг, систем управління контентом, програмного забезпечення для Mind Map, сервісів Google в освіті, можливостей соціального Інтернету тощо.

Активно викладачі приймають участь в профорієнтаційній роботі інституту, в роботі «Школи майбутнього менеджера». Традиційно викладачі кафедри організують такі заходи в рамках програми адаптації першокурсників як посвячення-квест «1 мілья», тренінги «Зустріч». Також активно проводяться спортивні змагання та традиційне спортивне свято до дня Перемоги, спортивне свято для студентів 1 курсу “Одеська осінь”, першість інституту з настільного тенісу, міні-футболу, шахів, дружні зустрічі між командами інституту та 2 курсом інституту кримінальної юстиції НІ «ОЮА» з міні-футболу.

Під керівництвом Пігарєва Ю.Б. було розроблено сайт Одеського центру інновацій в електронному урядуванні (веб-дизайн виконано студентом 2 курсу заочної форми навчання факультету менеджменту Шаганом А.А.). Адреса сайту - www.center.odessa.ua.

Кафедра бере активну участь у міжнародних проектах та програмах. В рамках програми цифрового перетворення України (Google Україна) викладачі брали участь в проведенні конференції GoogleDayUA 2015 (11 листопада 2015 року), разом з 25 кращими картографами Україна в рамках MapCamp Odessa 2015 здійснювали нанесення більш ніж 300 об’єктів зони відпочинку Затока у форматі 3D-сфера (26-28 вересня 2015 року). В рамках програми цифрового перетворення Одеської області (грудень 2015 року – травень 2016 року) були залучені кошти на організацію та проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю “Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика,

міжнародний досвід” (29 жовтня 2015 року), проведені майстер–класи “Web-картографія як крок до розвитку власного міста” (29 жовтня 2015 року) та “Деякі можливості додатку Google Application for Education” (23 червня 2016 року), міжнародна відеоконференція з фахівцями Google (Ірландський офіс) “Сервіси Google: можливості та світовий досвід використання органами публічної влади” (30 жовтня 2015 року), конференція “Представлення програми цифрового перетворення Одеської області” (11 грудня 2015 року), підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу інституту “Сервіси Google у професійній діяльності вчителя” (14 січня по 14 березня 2016 року – 25 викладачів отримали сертифікати), семінар “Розвиток регіону через використання цифрових інструментів” (24 березня 2016 року) та презентація результатів кампанії “Цифрове перетворення Одеської області” (31 травня 2016 року).

Куспляк І.С. та Пігарєв Ю.Б. беруть участь в українсько-швейцарському проекту «Електронне врядування задля прозорості влади та громадянської участі» (EGAP). Пігарєв Ю.Б. є експертом з розробки навчально-методичних матеріалів у сфері електронного урядування та електронної демократії в рамках другої компоненти “Розвиток потенціалу”, а Куспляк І.С. – експертом з розробки дистанційних курсів. Представниками кафедри розроблено 4 частини навчального посібника (у 16 частинах) “Електронне урядування та електронна демократія”, а саме: інструменти електронного урядування та електронної демократії у запобіганні корупції в органах публічної влади; ІТ - архітектура системи електронного урядування; доступ до публічної інформації та технології розвитку інформаційного суспільства. Навчальний посібник пройшов як вітчизняну, так і зарубіжну експертизи. Спільно з іншими експертами розроблені навчальну та робочу програму для підготовки тренерів з питань електронного урядування та електронної демократії, а також програму підвищення кваліфікації публічних службовців. В рамках проекту проведено семінар “Хмарні сервіси корпорації Microsoft. Працюємо разом у середовищі Office 365” представниками корпорації Microsoft. Учасники семінару отримали відповідний сертифікат корпорації Microsoft. Розроблені наступні нормативні документи: готовність інституту (навчально-методична документація, стан організаційно-технічної готовності, кадрове забезпечення, бібліотечний фонд тощо) до підготовки та підвищення кваліфікації публічних службовців за напрямком “Електронне урядування”, проблемне поле у сфері електронного урядування та електронної демократії, концепція комп’ютерної лабораторії, положення про науково-навчальну лабораторію інновацій в електронному урядуванні. На базі інституту проведені засідання Одеської регіональної групи (24 вересня 2015 року, 30 жовтня 2015 року). Пігарєв Ю.Б. брав участь у засіданнях міжрегіональної робочої групи та нарадах експертів проекту (28 вересня 2015 року, 22 жовтня 2015 року, 22 по 24 лютого 2016 року), конференції “Е-освіта задля Е-урядування” (23 лютого 2016 року). В межах меморандуму між Одеською державною адміністрацією та МБО “Фонд східна Європа” викладачі кафедри приймуть участь у підвищенні кваліфікації публічних

службовців та представників громадських організацій Одеської області (50 осіб) за рахунок програми EGAP.

В рамках програми EGAP створені Одеський центр інновацій в електронному урядуванні (спільно з Одеською Національною академією зв'язку ім. О.С. Попова) та науково-навчальну лабораторію “Інновації в електронному урядуванні” на базі кафедри інформаційних технологій та систем управління. Лабораторія оснащена комп'ютерним обладнанням на загальну суму більш ніж 200 тис. грн.. Для організації та проведення комунікаційних заходів придбано доменне ім'я (center.odessa.ua), створено сайт з відповідною адресою на майданчику UA Hosting, розроблено логотип та емблему центру. Починаючи з 28 жовтня 2016 року (дата відкриття центру) центр провів семінари у форматі відеоконференції на теми: “Аналіз результатів виконання програми цифрового перетворення Одеської області” (28 жовтня 2016 року спільно з Google Україна для аспірантів, викладачів та слухачів інституту), “Що таке Інтернет речей і чому це важливо ?” (29 листопада 2016 року спільно з Південноукраїнським національним педагогічним університетом імені К.Д. Ушинського для слухачів денної форми навчання факультету державного управління), “Техніка візуалізації інформації в межах програм цифрового перетворення областей України” (07 грудня 2017 року спільно з Google Україна для студентів денної форми навчання факультету менеджменту). На базі Одеського національного політехнічного університету (інститут комп'ютерних систем) для студентів 4 курсу денної форми навчання була проведена лекція-бесіда “Відкриті дані й електронне управління життям” (01 грудня 2016 року). В рамках акції Всесвітньої організації здоров'я для студентів денної форми навчання факультету менеджменту була проведена лекція-бесіда “Стійкість до антибіотиків. Інформаційні ресурси з даної тематики” (07 грудня 2016 року). Для викладачів інституту була проведені зустрічі на теми “Інформаційно-комунікаційні технологій у освіті” (14 грудня 2016 року) та “Відео – історії святкування інститутом Нового року” (26 грудня 2016 року). Кафедра брала участь в режимі відеоконференції у відкритті Центру лідерства та інновацій в електронному урядуванні (18 жовтня 2016 року, м. Київ, НАДУ при Президентові України), лабораторій інновацій в електронному урядуванні (28 жовтня 2016 року, ОНАЗ ім. О.С. Попова; 15 листопада 2016 року, Вінницький національний технічний університет; 22 листопада 2016 року, м. Луцьк). 15 лютого 2017 року у режимі відеоконференції Пігарєвим Ю.Б. була прочитана лекція “Відкриті та великі дані” для викладачів вищих навчальних закладів м. Луцьк у рамках школи е-урядування.

У межах проекту USAID та UK aid “Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах” (компонента – відкриті дані) в період з 27 лютого по 02 березня 2017 року (м. Київ) Пігарєв Ю.Б. взяв участь у створенні Національної мережі тренерів з відкритих даних. Мета мережі – сприяти розвитку ринку відкритих даних у 35 містах України з населенням більш ніж 100 000 чоловік. Протягом 2017 року в м. Одеса кафедра планує

провести 7-8 заходів у сфері відкритих даних (наради, воркшопи, ідеатон, хакатон тощо).

Не випадково за результатами конкурсу на кращу кафедру у номінації “Організаційна складова та громадська діяльність науково-педагогічних працівників кафедри” кафедра інформаційних технологій та систем управління посіла почесне друге місце.

Кафедра має тісні стосунки з 30 організаціями та установами України, а також з Інститутом соціально-економічної рівноваги, Гданськ, Польща. Для спрощення роботи з організаціями та установами, актуалізації бази даних тощо створена веб-карта зв'язків з організаціями України з нанесенням їх на різні шари, залежно від напрямку співпраці (консультування – 8 організацій, проект EGAP – 6 організацій, проект USAID та UK aid – 9 організацій, технології електронного урядування – 10 організацій, сучасні технології навчання – 15 організацій, цифрове перетворення – 6 організацій).